

Ömür ýolagçysy / goşgular

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Ömür ýolagçysy / goşgular ÖMÜR YOLAGÇYSY

Ýene ýola çykdym tanyş eşikde,
Göýä bu dünýäniň baky derwüsi.
Käte gaýyp içre owaz eşitdim,
Bu ömrüme salyp müň bir werzişi.
Hiç bir kişä azarym ýok, derdim ýok,
Şükür, egsilmeýär köňül baýlygym.
Durmuşyma minnetim ýok, şertim ýok,

Ýagþy närselere sowýan aýlygym.

Diýýän: «Syna, durmuş, aşa çakyndan,
Ähli synaglarňa jismim döz geler.
Gümmi-sümmi etsem ýa-da sakynsam,
Ejizländir öýdäýmesin özgeler».

Käte men ulagly, käte pyýada,
Ezmaýyşly ýollaň geçip giderin.
Sende öwşün atar ömrüm zyýada,
Dünýä şugla saçyp, ölçüp giderin.

Yşkyň ýoly, gör, nireden başlandy,
Bu söýgüde kim ýaşapdyr armansyz.
Kim ataşa, kimler suwa taşlandy –
Ony seljermeklik maňa galmandyr.

Ýara syrlarymy aýdyp köşeşdim,
Bu ömrüme salyp yüz-müň werzişi.
Ýene ýola çykdym yşky eşikde,
Men bir bu söýginiň baky derwüsi.

■ ŞYGRYŇ GÜÝJI

Indi näme hakda gürrüň etmeli,
Indi näme hakda ýazmaly goşgy?
Ýazyldy güýz ýa-da tomsuň epgegi,
Bir petde şygyr bar, gör, içi gyşly.

Halys adamlary lagar düşürdim,
Elli ýyllap ýazyp söýgi hakynda.
Gör, bu gün dünýäni tutdy «pyşyrdym»,
Gadry gaçjak eken aşsa çakyndan.

Bireýýäm şygryma ýalkym saçdylar
Köçelerde elektrik sütünler.
Daşym gurşap aldy «uzyn saçlylar»,
Bu göwrämi bagra basyp bütinleý.

Sygrylamda uly enemiň orny,

Başyn salyp ýören ogly hakynda.
Diýdiler: «Heý, beýle gam-hasrat bormy?
Gaç duýgudan!
Paýyňy al akyldan!

Ýok, sen haly teň däl ýa bir garyp däl,
Daşyň doly doganyň hem gardaşyň.
Ýa-da ýşkyň hyrydarsyz «haryt» däl,
Dünýewi pikirler seniň syrdaşyň».

Şygyrlamda göterýänler tumşugyn,
Şygyrlamda obaň «sakaw-keýtigi».
Egbarlanyň bitirip kän ýumşuny,
Başyn sypap, kän göterdim keýpini.

Şygyrlamda ter gülleriň harmany,
Waspyn etdim sähraň-çemenzarlygyň.
Gör, kimiň umydy, kimiň armany,
Şygyrlarma girdi keşbi barlygyň.

■ DERDI-HAL DÜNYE

Kän ýollary geçdim, süýräp ädigim,
Egnimde goşhaltam, başda papagym.
Kimiň taryn çaldym,
kimiň tüýdügin,
Munda ömür boldy ähli tapanym.

Kän gözlere bakyp durdum saňyldap,
Gürleyý diýsem, käte dilim ysmady.
Gulak saldyn säher çykan tyňyrdar,
Bilmen, kimiň zary, kimiň kysmaty?

Derwüs kimin çölde gezdim ýabany,
Kowus kimin siňip gitdim daglara.
Men dünýäni, gör, kimlerden gabanyp,
Duçar boldum neneň ahy-zarlara.

Bütin älem diňe meňkidir öýdüp,

Gör, birsalyň dönüpdirin saňsara.
Iň soňy barçanyň aýdymyn aýdyp,
Syn etdim dünýäniň magşar tansyna.

Görsem, her kim dünýe meňkidir öýdüp,
Mundan ýaşap ötýär sähel salymda.
Ýone dünýä diňe öz heňin aýdyp,
Gözden ýitip gidýär ap-ak salgymda.

Gör, kımlere şatlyk-şowhun, dabara,
Gör, kımlere gözýaş, derdi-hal, dünýe.
Kalpda indi zat galmandyr ýazara,
Meniň sözlerime mätäç däl dünýe.

■ GÜÝZ

Ah, sary güýz, sary güýz,
Gözlem intizary, güýz!
Ýene kalbym gozgadyň,
Sen köňlümiň zary, güýz!

Jyrk sary sen, çypar sen,
Ak gyşlara çapar sen.
Baglar zarynlar-aglar,
Meni ýatdan çykarsaň.

Ýyllar syryň ýaşyrdы,
Kimi ýaska düşürdi.
Sary ýapraklar içre
Durkuň bilen pyşyrdы.

Gökde guşlar galgady,
Kime golun salgady.
Käte ýalňyz galamda,
Göwnüm sende aglady.

Ýodalaň tanyş-tanyş,
Kä içiň ümüs-tamyş.
Kime başyn ýaýkady

Honha, şol akbaş gamış?!

* * *

Ah, sary güýz, sary güýz,
Bu ömrümiň ýary, güýz!
Bilmen, nirde gizlendi
Birmahalky sary gyz?!

Gözledim tapman-tapman,
Dünýeler düýşmi, ahwal?!
Ellerimde sary gül,
Başymda köne tahýam.

Kalbymda yşky arman,
Içiňden ygyp barýan.
Ah! Yşkyň bazarynda
Ömrüm sowuldy arzan.

Yşk yükün çeke-çeke,
Galmyşam munda ýeke.
Ah, sary güýz, öňünde
Gör, bu gün düşdüm çöke!

Ýaşlygyň sapasy kän,
Gül yşkyň jepasy kän.
Şol ýar menden azaşdy,
Seň mähriň wepasy kän.

Gör, kimleri söýmedim?! –
Yşk mährinden doýmadym.
Teý ahyr ýalňyz galyp,
Oýlanmamy goýmadym.

* * *

Ah, sary güýz, mähriban,
Sende kimleň ähti bar?!

Seň yşkyňda şunça ýyl
Ýaşandyryň, ähtimal?!

Döküp gözleň katrasyn,
Ýodalaňdan gatnadym.
Käte sende azaşyp,
Bir mähriban tapmadym.

Ömürler geçdi-geçdi,
Kimleň çyragy öçdi.
Ah, sary güýz, sary güýz,
Neýläýin sensiz yşky!

Dünýeler sary-sary,
Kalbymda kimsäň zary?!

Ýollarda ýşk kerweni,
Ýyllarda ygtyýary.

Nirde meňzi solgun ýar,
Bilmen, kime arzym bar?!

Aýralygyň al, güýzüm,
Başga niçik karzym bar?!

Tanyş guşlaryň sesin,
Gör, neneňsi küýsedim!
Ah, sary güýz, ýelleriň
Süýräp barýar sübsesin.

* * *

Ah, sary güýz, sary güýz,
Yşkyň derdi-haly güýz.
Ýene bagryma basdym,
Bu ömrümiň zary, güýz!

Sesim, sedam, üýnüm sen,
Armanyň sen, müýnüm sen.
Ýene näçe sapar bar—
Gör, näçenji güýzüm sen?

Bu ömrümiň zary, güýz,
Arzuwlarmyň bary, güýz.

Nädip senden doýaryn,
Ah, sary güýz, sary güýz!..

■ ŞÜDÜGÄR MEÝDAN

Bir tarapym maşgala,
Bir tarapym şüdüğär.
Ýolda ownuk daşlara
Aýaklarym büdürär.

Bu ýodalar kimseleň
Torç edip ýörän ýoly.
Dünýäň mekir-kümsügin
Terk edip ýörän ýoly.

Hol, uzakdan bir gompy
Atybersin sykylyk.
Dünýe – kime birgeňsi,
Gör, kimlere gykylyk.

Ýa-da alysda biri
Edibersin gybatym.
Ýa-da Möwlamyň gyzy
«Sürtübersin igesin!».

Agzybirkä maşgalam,
Gybat – gury gep bolar.
Hol, gaýraky paşlara
Gülsün Rozy çepbeler.

Ýaşaberseň dünýede,
Ýollaryň kötel-kötel.
Hol, duýdansyz düňňürdä
It üýrer, kerwen öter.

Ýodalar syrgyn-syrgyn,
Sürlen meýdan şüdüğär.
Dünýe kime – ot, gyzgyn,
Kime – aňzak, küti gar.

■ AÝAL – YGRAR

Halallyk – bar pikirim,
Ýagþylyk – hyýalym meň.
Maþgalada şükürim,
Ýanymda aýalym meň.

Ýollarda azaþamda,
Golumdan çeker gider.
Gündizmi ýa agþamda
Öňümden çapar gider.

Barýanmy men baglara,
Syn edip tuda, arça?
Hol, öňümde gaýmalap,
Ýollaň böwedin arçar.

Ak gardan ak gül ýasap,
Ak gyşym gülzar eder.
Ýolda galsam alňasap,
Lebzini ygrar eder.

Geçip menzil ýar bile,
Şüdüğärim tapylmaz.
Yetilmédik arzuwa
Büdüränim tapylmaz.

■ TAKDYR ÝODASY

Oý-pikirlem serim-sal,
Göwnüm gülzar içinde.
Bagta elim seren däl,
Ýaşap egbar içinde.

Käte haýdap tigrimi,
Ýat ýelleri kowladym.
Okap ýşky şygrymy,
Gamdan aldym sowgadym.

Ynha, hekgerip durun,

Gyşardyp papagymy.
Haçan üýtgedip ugrum,
Soňladym saparymy?

Honha, biri aýlanýa,
Ürküzip gargalary.
Bakýar dünýä haýranda,
Diňläp goh-galmagaly.

Hem ol başyna çekýär,
Elinde gatyk çüýše.
Kim ol? Niçiksi ykbal?
Edýär neneňsi piše?

Hiç bir etmän pitiwa,
Yzyma öwrülüýärin.
Direlmänkäm petige,
Öýume howlugýaryn.

Bu bir ýol ötegçili,
Gujagyn açyp ýörjek.
Adamlar köpeldimi?–
Haýsyndan gaçyp ýörjek?!

Honha, biri bir çetde
Ýola bakýar eserdeň.
Belki, zaryny çekýär,
Kükäp yşky heserden?!

Jismimiň jaýy kaşaň,
Göwnüm köne külbede.
Nätjek, özüm gartaşan,
Dünýe – juwan, gülbeden.

Ertirimde ahmyrym,
Düýnümde zarym galdy.
Dünýe içre takdyrym –
Garagöz ýarym galdy.

Pikirlerim dagynyk,
Göwräm munda serim-sal.
Durun bagta abanyp,
Dünýäniň bir ýerinde.

Gör, kimleri agladyp,
Toý donun biçip barýar.
Nätjek, golun galgadyp,
Günlerem geçip barýar.

■ AH, ÝAŞAÝYŞ!

Ah, ýasaýyş, eý, durmuş,
Salgymmy sen,
suwmy sen?!
Jinnek deý özür bermiş,
Ýa ötegçi guwmy sen?!

Men nädipler doýaryn
Seniň yssy mähriňden?!
Ýadymmy sen, golaýym,
Belki, ygrar-ähtim sen?!

Ömrüm ýaşlyga höwür,
Arzuwlar süýjäninde.
Geçdi!
Geçdi-le özür,
Yşk ýeli güýjäninde.

Egnimde köne derdim,
Kalbym yşky heserli.
Hiç gutarmaz bagt berdiň,
Ömrüm oňa ýetermi?!

* * *

Çagakam kän süýredim
Ýyrtyk köne çepegin.
Soň ykbaly güýmedim,

Ysgap gülleň çeçegin.

Kütreme gyş. Gulakçyn.

Ýapynjam köne possun.

Bir ses geldi uzakdan,

Kim ol: tanyşmy, dostum?!

Bilmen, kimiň kinesi,

Bilmen, kimiň öýkesi?!

Kimler ýşkdan binesip,

Kimler başyn ýaýkady.

Ýaşamadym bergili,

Köşge girdim hüjreden.

Çeksem-de ýşk jebrini,

Ýadap, lagar düşmedim.

* * *

Diýmäň muňa öwünme,

Diýmäň muňa samrama!

Bir ýş tapdym göwünde

Täze bir ak daňlara.

Lowurdap dogan günler

Maňlaýym mähre çoýdy.

Depämde altyn gümmez,

Bilmen, bu jennet haýsy?!

Kän ýadyrgap düýnümdeñ,

Ertämden hossar tapdym.

Gezdim zerbap geýminde,

Goýaldy indi aklym.

Täze bagtym söýlediň,

Sypap köne penjegim.

Nirä sumat eýlediň,

Durmuş, ýşkyň tentegin?!

* * *

Aýlar, ýyllar! Ah, günler,
Geçýäňiz durman-durman!
Munda düşledi kimler,
Kimseler çekmiş arman?!

Ömür ýüküm köprüde,
Tapyşýan kenarmydyr?!
Ýollam açyk, bekli däl,
Sähralam sonarlydyr.

Howlukma, ýyllar, eglen,
Ömür ýaňy süýjändir.
Men kalby egbar oglan,
Söýgim size güýjändir.

Gitseňiz gözden gaýyp,
Sizi nirden taparyn?!
Ýaşaýyn baky saýyp,
Dünýä ýşky saparym.

■ AKBAŞ GAMYŞLAR

Ah, ýürekler, gör, neneňsi ýukaldy,
Bu gün göz öňümde ençe tanyşlar.
Takdyr egbar düşüp, täleyý küýkerdi,
Kimiň zaryn çekýär akbaş gamyşlar.

Birmahalky kän gatnalan ýodalar
Bu gün bakylyga öwrüm edipdir.
Gözyetimde üýşmek kişi, ýa olar,
Belki, men hakynda gürrüň edip dur.

Bilmen, uzaklardan biri gygyrdy,
Ýa-da gadymýetden çykan tanyş ses.
Bir maňa galypmy dünýäniň derdi?
Meniň üçin başyn yran gamyş bes.

Ýene oba durmuşyna dolanýan,
Ekinler ýygnalyp, ýalazy meýdan.

«Nätdiň, bagtyň tapdyňmy sen galamdan?» –
Habar gatdy eli pilli bir daýhan.

Gargalar güsürdäp asmana galdy,
Täzeje hasyly orlan ýerlerden.
Diýdim: «Her kim tapýar bir kärden bagty».
Diýdim: «Oba gelip biraz özgerdim».

Ah, siz, tanyş düzler, tanyş sähralar,
Neçün keşbiňizden doýup bilemok.
Size birmahalky aýdylman galan
Sözlerimi ýene diýip bilemok.

Gör, sizi näçe wagt küýsäp gezdim men,
Diýmäň maňa bir ötegçi myhman siz,
Uçsam diýyän bagtlylygyň derdinden,
Gör, munda hiç bir zat ýatdan çykmandyr.

Döwletgeldi ANNAMYRADOW,
Türkmenistanyň halk ýazyjysy. Goşgular